

Stor interesse for temamøder om salg af el på det frie marked

I alt 190 personer var mødt op til temamøderne for at få en introduktion til det liberaliserede elmarked

ELMARKED

Af journalist Lone Völcker, DFF

Med energiforliget har de decentrale kraftvarmeværker langt om længe fået en afklaring af deres situation efter afskaffelsen af trededstariffen. Det står klart, at værker med en effekt over 10 MW skal ud på markedet fra 1. januar 2005. Værker med mellem 5 og 10 MW-el kan vente til 1. januar 2007, og værker under 5 MW-el kan frit vælge, om de vil fortsætte på trededstariffen eller sælge el på markedsvilkår.

Dermed ligger rammerne fast, men det er ikke ensbetydende med, at alle spørgsmål er besvaret. Tværtimod viste den store interesse for DFF's temamøder om deltagelse i det liberaliserede elmarked, at der endnu er mange uafklarede forhold. Særlig et spørgsmål trængte sig på: Kan det betale sig?

De større decentrale kraftvarmeværker ville gerne vide, hvad skiftet fra trededstariffen til markedsvilkår kom til at betyde økonomisk. Og de mindre værker, der har mulighed for at vente i op til to år, var interesserede i om det kunne betale sig at gå med fra begyndelsen.

På mødet var det umiddelbare bud, at det for de fleste værkers vedkommende formodentlig vil kunne betale sig at deltage i markedet. Dog med undtagelse af nogle af de mindste værker, som ikke har ressourcer til at løfte opgaven.

- DFF vil ikke give skarpe anbefalinger om at tilslutte sig. Men det vil nok vise sig at være en god ide for de fleste at gøre det. Men tænk jer

om først. Der er god tid til at træffe beslutningen og ingen grund til at forhaste sig, sagde DFF's direktør, Jørgen G. Jørgensen i sin velkomst til temamødet.

Markedsplads for elhandel
Markedschef for Nord Pool, Anders Plejdrup Houmøller, sammenlignede i sit indlæg el på et liberaliseret marked, med andre almindelige varer som havregryn og benzin.

- Den nordiske elbørs, Nord Pool, er den markedsplads, hvor købere og sælgere mødes. Det er en råvarebørs for engrosleddet, hvor strøm handles time for time. Betalingen for at deltage afregnes efter et særligt punktprissystem, hvor producerne betaler et gebyr for hver kWh, de hælder på nettet og slutbrugerne en afgift for hver kWh, de tapper fra elnettet. Det særlige ved varen el er,

at afstanden mellem køber og sælger er uden betydning. Alle producenter står lige, uanset afstanden til kunden, og det giver en stor konkurrence på et liberaliseret elmarked, sagde Anders Plejdrup Houmøller.

I praksis foregår handlen på Nord Pools spotmarked ved, at købere og sælgere inden kl. 12 melder ind, hvor meget strøm de vil aftage og levere i hver time den efterfølgende dag.

- Hos Nord Pool bliver købs- og salgsbuddene for hver time sammensat til en samlet kurve for efterspørgslen og en samlet kurve for udbuddet.

Den såkaldte systempris aflæses der, hvor kurverne krydser hinanden. Når Nord Pool har beregnet prisen time for time det følgende døgn, offentliggøres priserne på Nord Poolshjemmeside. Samtidig giver Nord Pool

Deltagerne i temamødet var især interesserede i økonomien efter overgangen til det frie marked. Foto: Nils Rosenvold.

besked til markedsaktørerne om, hvor meget de har købt eller solgt. Disse meldinger om køb og salg går også videre til den systemansvarlige, som skal sørge for, at der er balance mellem udbud og efterspørgsel. Det ville være en nem opgave, hvis der blev brugt og produceret den mængde strøm, markedsaktørerne havde lovet. Men ifølge Anders Houmøller er det sjældent tilfældet, og den systemansvarlige må agere for at forhindre nettet i at nettet bryde sammen:

- Hvis forbruget overstiger produktionen, må den systemansvarlige straks kontakte en producent og bede ham om at hælde mere el på nettet. Tilsvarende må den systemansvarlige sørge for, at der hældes mindre el ind på nettet, hvis produktionen er for høj. Den strøm, som den systemansvarlige handler på denne måde med udvalgte producenter, kaldes regulerkraft, sagde Anders Plejdrup Houmøller.

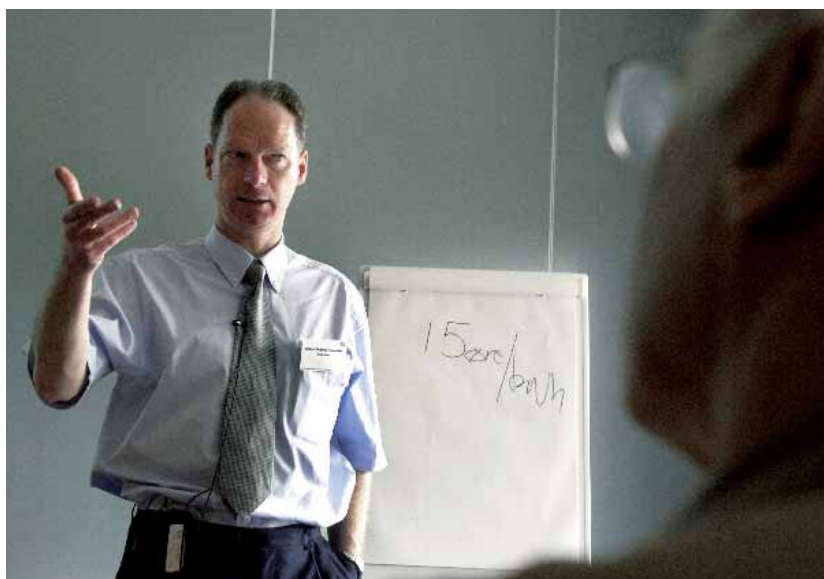
Erfaringerne fra Billund

Billund Varmeværk er et af de få decentrale kraftvarmeverker, der allerede har prøvet kræfter med det frie elmarked, og driftsleder Kim Selch havde på temamødet et indlæg om de erfaringer, Billund har fået på området:

- I oktober 2003 deltog vi et forsøg med Eltra, hvor Billund Varmeværk i en måned skulle prøve at sælge el på markedsvilkår. Eltra spændte et økonomisk sikkerhedsnet ud under os, som betød, at vi kunne gøre os nogle erfaringer med at købe el på det liberaliserede elmarked uden at risikere at miste penge ved det. Vi er ikke eksperter, men den månedsøvelse er

Driftsleder
Kim Selch,
Billund
Varmeværk.

Markedchef for Nord Pool, Anders Plejdrup Houmøller, gav en introduktion til det frie elmarked. Foto: Nils Rosenvold.

nok den eneste praktiske erfaring, vi har i branchen, sagde Kim Selch.

Med en produktion på 10,6 MW-el skal Billund Varmeværk forlade tredstariffen fra årsskiftet, men han vil nok under alle omstændigheder råde sin bestyrelse til at deltage i markedet.

- Jeg tror, politikerne denne gang har ret, når de lover, at det ikke kommer til at koste os mere. Men det bliver helt sikkert ikke lettere at være driftsleder.

Ny pris hver time

Det nye bliver, at der ikke er tre forskellige elpriser i døgnet, men en ny pris i hver time, og værkerne skal fremover selv vurdere, hvornår det er rentabelt at producere kraftvarme, og hvornår det bedst kan betales sig at producere varme på kedlen.

- Vi har brug for et værktøj, der kan fortælle os, hvornår vi skal skifte fra motor til kedel. Det får vi ved at beregne den marginale produktionspris, som er den pris jeg skal have for at producere 1 MWh el, således at varmeproduktionsprisen fra motoranlægget og kedelanlægget er den samme. I de timer, hvor elprisprognosen siger, at vi kan få mere for strømmen, end vores marginale produktionspris, er det motor-drift. Ellers kører vi på kedlen.

Regulerkraftmarked eller ej

En andet stort spørgsmål er, om vi skal deltage i regulerkraftmarkedet. Det kan være en mulighed for at tjene lidt ekstra, men samtidig er det noget, der kræver meget arbejde.

Der er igangsat et projekt, PUDEL-projektet, der skal udvikle og afprøve kommunikationsværktøjer, der er nødvendige for at en gruppe af decentrale værker kan styres med fjernkontrol af en balanceansvarlig. Og før det projekt er afsluttet, tror jeg ikke, der er nogen, der kan vurdere, om det er fornuftigt at deltage i regulerkraftmarkedet eller ej, sagde Kim Selch.

Elindtægten vil fremover bestå af to ting. En fast månedlig effektbetaling, som tildeles værkerne for at stå til rådighed, og en indtægt ved at handle el på det frie marked.

Kurt Risager fra DFF redegjorde i sit indlæg kort for fastsættelsen af effektbetalingen, der udregnes på baggrund af tidligere års elproduktion.

Ved henvendelse til Kurt Risager, DFF, er det muligt at få et regneark til beregning af effektbetalingen og til beregning af den marginale elproduktionspris.